

De Vet hoopt op veel meer creatieve oplossingen zoals in Katwijk, dat een waterkering een tweede functie gaf als parkeergarage en tegelijk een opknopbeurt voor de boulevard.

Lokaal samenwerken aan meerlaagsveiligheid: kans of kater?

Volgens Kees Jan de Vet (VNG) is de urgentie bij de Nederlandse gemeenten over waterveiligheid flink toegenomen. Hij ziet vol vertrouwen de lokale uitvoering van de wateropgaven tegemoet. Projectontwikkelaar Rudy Stroink vreest 'veel gedoe' en pleit voor een centralistische benadering.

Door Loes Elshof

Kees Jan de Vet is sinds 2008 lid van de directieraad van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en onder andere voormalig burgemeester van Prinsbeek en Leusden. Vanuit de VNG is hij nauw betrokken bij de agendering van het waterveiligheidsvraagstuk bij gemeenten. De afgelopen jaren heeft hij het waterbewustzijn bij gemeenten sterk zien toenemen. "Lokale bestuurders zien het Deltaprogramma niet als iets dat op afstand staat. Het wordt als belangrijk gezien en is breed gedragen. De urgentie is sterk toegenomen, wat mede het

resultaat is van een verbeterd professioneel netwerk. De overleggen tussen de Deltacommissaris en alle publieke partijen rond het waterbeheer hebben daarbij een belangrijke functie gehad. Ook de gebiedscommissies, waarin al langer goed wordt samengewerkt, gaan de komende jaren een belangrijkere rol vervullen. En de commissie Water, onder leiding van de Veghelse burgemeester Ina Adema, heeft goed ambassadeurswerk verricht. De intensiteit in de samenwerking tussen gemeenten is de afgelopen jaren enorm toegenomen."

"Dit jaar zijn in vele gemeenten nieuwe wethouders aangetreden en is wel een kennisinhaalslag nodig. Maar tegelijk biedt dit kansen: colleges bevinden zich in een opstartfase, en kunnen verbindingen in dossiers en de regio leggen."

De Vet: "In het Deltaprogramma zijn zaken heel helder gemaakt, de klimaat- en wateropgaven zijn concreet inzichtelijk. Het wordt eenvoudiger om de vertaalslag naar maatregelen te maken. Hierin verschilt het Deltaprogramma wezenlijk van de meeste andere beleidsprogramma's waarin wel 'urgentie' wordt benadrukt, maar een heldere uitwerking ontbreekt."

Kees Jan de Vet:
“Zet partijen in hun kracht en geef hen daarbij verantwoordelijkheid”

De Vet signaleert de communicatie met burgers als een belangrijk aandachtspunt voor de komende tijd. “Nederlanders zijn zich nog te weinig bewust van hoogwater risico’s. De campagne “Ons water” kan daarin een belangrijke rol vervullen, maar gemeenten moeten ook zelf aan de slag. Ze moeten zo praktisch mogelijk gaan uitleggen wat de nieuwe normen betekenen voor bepaalde plekken in en rond het water in de stad.”

Vanuit gemeenten zelf klinken niet alleen enthousiaste geluiden. Sommige gemeenten hebben de afgelopen tijd aangegeven dat zij voor de financiering van dijkversterking geld bij andere projecten weg moeten halen. In de hoek van de ruimtelijke ordening zijn zorgen geuit of projecten wel kunnen worden uitgevoerd. De Vet reageert: “Natuurlijk staan alle overheidsbudgetten de komende jaren onder druk, maar het is aan colleges om 'verbindend te besturen': dwars door de terreinen productieve verbindingen te realiseren en daarmee ook synergie te bereiken. Mooie voorbeelden zijn de oplossingen in Deventer en Dordrecht.”

De Vet hoopt op veel meer creatieve oplossingen zoals in Katwijk, dat een waterkering een tweede functie gaf als parkeergarage en tegelijk een opknapbeurt voor de boulevard. “Goede bestuurders zullen waterveiligheidsproblemen niet geïsoleerd benaderen”, meent hij.

“Een bottleneck zullen de ongemakken tussen publieke en private partijen in de uitvoeringsfase wel zijn”, zegt vastgoedontwikkelaar Rudy Stroink en vele jaren ervaringsdeskundige in de verhouding tussen publieke en private partijen. Hij was CEO van projectontwikkelaar TCN in Utrecht, dat in 2012 failliet ging. Tegenwoordig adviseert Stroink vanuit zijn bedrijf Dutch Spring en is columnist. Hij was betrokken bij de plannen rond de aanleg van een eiland voor de kust bij Den Haag.

Stroink is allerm minst optimistisch over de kans op efficiënte processen rond meerlaagsveiligheidsopgaven. “Dat al die partijen mogen meedenken leidt tot enorme vertraging. Het wordt alleen maar gecompliceerder en minder transparant. Het is eerder toeval als dit soort processen goed gaan.”

“Ook ontstaat het probleem van rolverwarring, publieke partijen

Rudie Stroink:
“Als al die partijen mogen meedenken leidt dat tot enorme vertraging”

die opdracht geven, controleren en ook toezicht houden. Grote kans dat de bevolking er alleen maar achterdochtiger door wordt en er minder draagvlak ontstaat.”

Uitkomst van deze polderprocessen met veel partijen zijn meestal heel nauw gedefinieerde opdrachten voor de uitvoerder, concludeert Stroink. “Dit ontnemt de uitvoerende partij de mogelijkheid om met creatieve oplossingen te komen”, stelt hij. “Er is veel gesproken over het toelaten van marktwerking bij publieke aanbestedingen, uitwisseling van ideeën tussen private en publieke partijen, maar de huidige benadering helpt niet.”

“Wat betreft de kant van de opdrachtgever heeft een meer centralistische benadering mijn voorkeur. Rijkswaterstaat zou bijvoorbeeld het voortouw kunnen nemen bij de regionale uitvoering van een van onze belangrijkste opgaven: de strijd tegen het water. Een lokale bestuurder maakt zo’n project maar een keer in zijn leven mee en is hierin veel minder geoefend. Er gaat dan heel wat fout. Je ziet wat er gebeurt als het lokale bestuur het bij die grote projecten voor het zeggen krijgt, zoals rond de Noord-Zuidlijn in Amsterdam. Je kunt die verantwoordelijkheid beter in een hand brengen, bij een partij die vaker met dit bijltje heeft gehakt.”

Kees Jan de Vet gelooft helemaal niet in een sterkere centralistische aansturing van de uitvoering van waterveiligheid en noemt het de ‘aanpak van het verleden’. “De Delta aanpak verbindt de landelijke ambities met de concrete gebiedsuitwerkingen. Juist in een uitwerkingsfase van het Deltaprogramma is die gebiedsbenadering van provincies, waterschappen en gemeenten de sleutel voor succes. Zet partijen in hun kracht en geef hen daarbij verantwoordelijkheid”, aldus De Vet.

Vastgoedadviseur Stroink: “Ik ben ook zoekende naar een methode om te zorgen dat er meer creativiteit in de uitvoering mogelijk is. Het zou beter zijn om onderdelen van een opdracht in stukjes op te delen, waarbij partijen zich apart kunnen inschrijven voor ideeënvorming, uitwerking van plannen en uitvoering. Als je in een fase mag meedoen, betekent het niet dat je automatisch in de volgende fase weer wordt uitverkozen. Ik ben ervan overtuigd dat dit tot veel meer creativiteit leidt in alle fasen van het proces.” ∆

